

संस्कृत महाराष्ट्र चक्रवर्णीला चेतनिंदिणारे - शाहिर अणणाभाऊ

अण्णाभाऊ साठे म्हणून ओळखले जाणारे एक मराठी समाजसुधारक, लोककवी आणि लेखक होते. साठे हूँ मांग (हिंदु) समाजामध्ये जन्मलेले होते. त्यांचे लेखन सामाजिक आणि राजकीयदृष्ट्या कृतिशीलतेवर आधारलेले होते. साठे हे मार्क्सवादी-आंबेडकरवादी प्रवृत्तीचे होते, सुरुवातीला त्यांच्यावर साम्यवादी विचारसंपर्णीचा प्रभाव होता. दालित साहित्याचे संस्थापक म्हणून त्यांना श्रेय दिले जाते. संयुक्त महाराष्ट्र चलवळीत देखील त्यांनी महत्वपूर्ण भूमिका बजावली होती. अण्णाभाऊ साठे याचे साहित्य हे परिवर्तनाला दिशा व चालना देणारे ठरले आहे. महाराष्ट्राच्या एकूणच जडणंदणीत आणि परिवर्तनात या साहित्याचे योगदान हे महत्वपूर्ण मानले जाते. आजही मोठ्या संख्येने विद्यार्थी व अभ्यासक हे त्यांच्या या साहित्याचा संशोधनात्मक अभ्यास करताना दिसतात. संयुक्त महाराष्ट्र चलवळ लोकमानसात रुजविण्याचे काम शाहीर अण्णा भाऊ साठे, शाहीर अमर शेख आणि शाहीर गव्हाणकर यांनी केले. मुंबई, मराठवाडा, विरभ, कोकण, पश्चिम महाराष्ट्र तसेच सीमा भागातील अनेक ठिकाणी शाहिरांनी आपल्या लालबाबटा कलापथकाचे कार्यक्रम सादर केले.

भाऊ साठे पहिल्यांदा कॉ. श्रीपाद
अमृत डांगे यांच्या कम्युनिस्ट विचारसरणीने
प्रभावित झाले. १९४८ मध्ये दत्ता गव्हाणकर
आणि अमर शेख या शाहिरांच्या सोबत त्यांनी
लालबाबावटा कला पथक स्थापन केले.
लावण्या, पोवाडे व पथनाट्ये या माध्यामातून
त्यांनी व त्यांच्या सहकाऱ्यांनी राष्ट्रीय स्वातंत्र्य
आंदोलन, संयुक्त महाराष्ट्राची चळवळ व गोवा

मुक्ती आंदोलनात जनजागृती करण्यासाठी संपर्यं महाराष्ट्र ढवळ्याका काढला. याद्वारे त्यांनी अनेक सरकारी निण्यांना आव्हान दिले होते. ते १९४० च्या दशकामध्ये कार्यरत राहिले आणि तेविया अब्राहाम्स यांच्यानुसार, भारतातील साम्यवादाच्या आधी स्वातंत्र्याच्या नंतरची १९५० च्या दशकातील सर्वांत रोमांचक नाटकीय घटना होती. भारतीय स्वातंत्र्यानंतर उच्चवर्णीयांचे भारतावरील शासन त्यांना मान्य नव्हते म्हणून त्यांनी १६ अगस्ट १९४७ रोजी मुंबई येथे वीस हजार लोकांचा मोर्चा काढला आणि त्या मोर्च्यातील घोषणा होती, ये आजादी झूठी है, देश कि जनता भूखी है ! इंडियन पीपल्स थिएटर असोसिएशन मध्येही ते एक महत्वार्पण व्यक्तिगत होते, जी भारतीय कम्युनिस्ट पक्षाची एक सांस्कृतिक शाखा होती आणि संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीमध्ये, ज्याने भाषिक विभागातून वैगळे मराठीभाषी राज्य (बांग्ले राज्य) निर्माण करण्याची मागणी केली होती. भाऊ साठे यांनी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या शिकवणुकींना अनुसरत दलित कार्याकडे वळले आणि दलित व कामगारांच्या जीवनातील अनुभवांना प्रकट करण्यासाठी त्यांच्या क्षणांना वापर केला १९५१ मध्ये

काढबन्या लिहिल्या. त्यामध्ये फकिरा (१९५१) समाविष्ट आहे, जिला इ.स. १९६१ मध्ये राज्य सरकारच्या उत्कृष्ट कांदंबीरीचा पुरस्कार मिळाला आहे. साठेच्या लघुकथांचा संग्रह १५ आहे, ज्यामध्ये मोठ्या संख्येने बन्याच भारतीय भाषांमध्ये आणि २७ अभारतीय भाषांमध्ये भाषांतरित केल्या गेल्या आहेत. काढंबरी आणि लघुकथा यांच्याव्यतिरिक्त साठे यांनी नाटक, रशियातील भ्रमंती, १२ पटकथा आणि मराठी पोवाडा शैलीतील १० गाणी लिहिली. १ ऑगस्ट २००१ रोजी भारतीय पोस्टाने ४ रु. च्या ट्यापल तिकिटावर साठेचे चित्र ठेवले होते. साठेच्या जन्मशताब्दी वर्षाच्या निमित्ताने १ ऑगस्ट २०११ रोजी हे ट्यापल तिकिट वितरित करण्यात आले. मुंबईच्या कुर्लामधील एका उड्हाणपुलासह अनेक इमारतीना त्यांचे नांव देयात आले आहे. सांगली जिल्ह्यातील वाटेगांव या जन्मगावी अण्णाभाऊ साठे यांचे स्मारक तसेच पुणे येथे देखील स्मारक तयार करण्याचा निधार शासनाने जाहीर केला आहे. १९ जुलै १९९७ पासून शासनाने राज्यातील मातंग समाजातील कलावंत साहित्यिक व समाजसेवक यांना लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे पुरस्कार देण्याची योजना कार्यान्वित केली, यालाच २७ वर्षे पूर्ण होत आहे. शासनाने पुरस्कृत केलेला हा उपक्रम स्तूत्य आहे. ज्यांच्या सामाजिक, शैक्षणिक, सांस्कृतिक कर्तृत्वाची नोंद घेवून आणि अख्या महाराष्ट्राला शाहीरीच्या माध्यमातून संयुक्त महाराष्ट्र चलवळीला चेतविष्णाऱ्या शाहिरास त्यांच्या पावन स्मृतीस मानाचा मुजरा !

रिवसेना उद्घव बालासाहेब ठाकरे पक्षाचे नवनियुक्त बीड जिल्हा संपर्कप्रमुख परशुरामजी जाधव साहेब यांचा १९ जुलै २०२४ रोजी बीड जिल्हा दौरा

शिवसेना पक्षप्रमुख तथा
 महाराष्ट्राचे माजी मुख्यमंत्री माननीय
 उद्घव बालासाहेब ठाकरे यांच्या
 आदेशावरून बीड जिल्हा संपर्कप्रमुख
 पदी मा.परशुराम जाधव साहेब यांची
 नियुक्ती झाल्यानंतर नवनियुक्त संपर्क
 प्रमुख परशुरामजी जाधव साहेब
 शिवसेना पक्षप्रमुख माननीय उद्घवजी
 ठाकरे साहेब युवा सेना प्रमुख
 माननीय आदित्य ठाकरे साहेब
 शिवसेना विभागीय नेते आमदार
 सुनीलजी प्रभु साहेब मराठवाडा
 समन्वयक उपनेते विश्वनाथ नेस्ऱ्करकर
 साहेब उपनेत्या माननीय सुषमाताई
 अंधारे यांच्या मार्गदर्शनाखाली

दिनांक १९ जुलै २०२४ राजा
प्रथमच बीड जिल्हा दौ-यावर येते
आहेत .

सह सपके प्रमुख लक्षणाज सानप
साहेब उपस्थित राहणार आहेत तसेच
बैठकीत संघटनात्मक बांधणी व
विधानसभानिहाय पदाधिकाऱ्यांसोबत
चर्चा करण्यात येणार आहे तरी
सदरील बैठकीला बीड जिल्हातील
शिवसेना महिला आघाडी व
अंगीकृत संघटनांचे आजी माजी
पदाधिकाऱ्यांनी उपस्थित रहावे असे
आवाहन शिवसेना जिल्हाप्रमुख
परमेश्वर सातपुते सर, जिल्हाप्रमुख
प्रमुख गणेश भाऊ
वरेकर, जिल्हाप्रमुख रत्नाकर आप्पा
शिंदे यांनी केले आहे....!!

अण्णाभाऊंच्या साहित्यातून परिवर्तनाची ऊर्जा मिळते-डॉ साबळे

सिल्लोड :- कुठल्याही शाळा, महाविद्यालय तसेच विद्यापीठामध्ये शिक्षण न घेता साहित्य क्षेत्रात क्रांती करणारे साहित्य मध्ये कोहिनू असलेले थोर साहित्यिक अण्णाभाऊ साठे यांनी निर्माण केलेले क्रांतिकारी साहित्यातून सामाजिक परिवर्तनाची नवी ऊर्जा मिळते असे असे प्रतिपादन स्मृतिदिनानिमित्त आयोजित कार्यक्रमांमध्ये डॉ सचिन साबळे यांनी केले आहे. अण्णाभाऊ साठे यांच्या स्मृतिदिनानिमित्त मातोश्री गयार्बाई साबळे सामाजिक

A portrait of Kanshi Ram, a man with dark hair and a mustache, wearing a white kurta. He is looking slightly to the right of the camera.

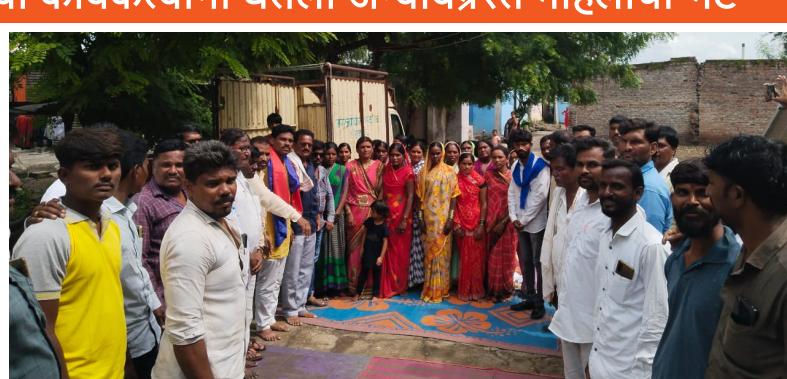
੧੧ ਵੈ ਅੰਬਾਜੀਗਾਈ ਸਾਹਿਤਿਥ ਸ਼ਨੰਮੇਲਣਾਚੈ ਬੀਧਚਿੰਠਣ ਨਿਰਾਸਿਤ

घेतला आहे. संजय जाधव या
अभिनंदन!

રાજેગાંવ યેથીલ અન્યાયગ્રસ્ત દલિત મહિલાના ન્યાય મિલ્દુન દેણ્યાસાઠી તીવ્ર આંદોલન ઉમ્ભ કરણાર માનવી હક અભિયાન

माहिती हक्क

पोलीस प्रशासनाने आरोपींना अजून अटक केलेली नाही, त्यामुळे पोलीस प्रशासनावर प्रश्नचिन्ह निरापण होत आहे. फरार आरोपींना तात्काळ अटक करा व टॉसिटी बटनुसार दोषीवर कठोर करावाई करावी व त्या महिलाना न्याय द्यावा. तसेच सामाजिक न्याय विभागामार्फत आर्थिक सहाय्य करावे. या घटनेची दखल महिला आयोग, अनुसूचित जाती जमाती आयोग, मरुद्यमत्री, गृहमत्री यांनी घ्यावी व कठोर कार्यवाहीं करावी नसता मानवी हक्क अभियान तीव्र स्वरूपाचे आंदोलन महाराष्ट्रभर उभे करणार. यावेळी मध्यकाळीन कांबळ, धोडीबा हातागळे, बाबासाहेब थोरात संदीप वाघमारे, रमेश जाधव, कचरू कांबळे, सजय वाघमारे, रमेश गवळी, प्रकाश थोरात सुनिल थोरात, सुंदर भिसे, सुधाकर भिसे राधे कांबळे, सोनाजी कारक, मारुती भिसे, बबन खडगाळे, मच्छिंद्र उफाडे, अनिकेत वाघमारे, बाबासाहेब आडगळे, अक्षय थोरात आकाश लोखंडे, आदि कार्यकर्ते उपस्थित होते.

टी.सी. हरवला आहे

आरती संदिग्धान परदेशी रा.एकदरा
या नावाचा कला व विज्ञान उच्च
माध्यमिक आश्रमशाळा वारोळा १२ वी
पासचा टीसी माजलगांव -बीड प्रवासा
दरम्यान हरवला आहे. सापडल्यास संपर्क

साधावा.
मंपर्क - १५०९३ ६६९४३

आषाढी एकादशी निमित्त निघाली शिवभूमीची वारी

पंढरीच्या दारी, म्हणती वारकरी , रामकृष्ण हरी

शिवभूमी विद्यालय यमुनानगर निगडी येथील विद्यालयात आषाढी एकादशीचे औंचित्य साधून शाळेच्या आवारात सालाबाद प्रमाणे वूऱ पूजन आणि वृक्षारोपण यांचा शुभारंभ करण्यात आला या सोंवृक्षाचे आयोजन मानवीय मुख्याध्यायिका सौ पाठील अधिकारी आणि शाळेतील उपक्रमशिल तंत्रिकांका कवयित्री लेखिका कोठेकर योगिता यांच्या हस्ते पार पाडण्यात आला . त्यांची विद्यार्थ्यांच्या वारकरी पोषाखातील कोटोंचे कटआउट उभारून पंढरीच्या दिंडीचे दृश्य या सोंवृक्षात उभारले होते . त्याद्वारे जनागृहीतचे बोर्ड लावून पाणी वृक्ष व पुस्तकांचे महत्व सांगण्यात यश आले विद्यार्थ्यांनी सुंदर पालखाचा टाकाऊ खोल्यापासून तयार केल्या . सुंदर रित्या संताती

विडुल रुधमाची चित्रे रंगवली सुशोभित केली . तसेच या प्रकल्पांतरंत वृक्ष पूजन आणि वृक्षारोपण विद्यार्थ्यांच्या मदतीने करण्यात आले . मुख्याध्यायिकांच्या हस्ते रोपण्याचे पूजन करून तसेच ग्रंथदिंडी काढून उपक्रमाची सुरुवात करण्यात आली तसेच विद्यार्थ्यांनी भजने म्हणून दाखवली तसेच विद्यार्थ्यांनी भजने म्हणून दाखवली सुंदर काढून यांच्या हातात आनंद घेतला .

जागतीचे बोर्ड घेऊन ढोल ताशावर पाऊले टाकीत प्रभात फेरीत नृत्य करण्यात दांग झाली होती या प्रभात फेरीत विडुल रुधमाची वेशभूमी खास आकर्षण ठरले तसेच सताच्या वेशभूमी सर्वांचे घ्यान आकर्षून घेतले यांच्याची पालक वर्ग ही प्रभात फेरीसाठी उपस्थित होतात फुगड्या घालून पालकांनीही प्रभात फेरीचा स्वरूप विद्यार्थीं पालवाची सोंवृक्षामध्ये हातात

बीडच्या मातीत अमेरिकन वोकेंडाचे उत्पादन

बीड प्रतिनिधी

पाणीटीवाई अन डॉगराल जमीन असतानाही बीड तालुक्यातील शिवानी येथील प्रगतील शेकडी परमेश्वर थोरात यांनी एका एकारात तब्बल पाच लाख रुपयांचे उत्पन्न मिळवले आहे . या शेतकऱ्याने अमेरिकन वोकेंडा या पिकाची लागवड केले.त्यांचे पाहन इतर २००० पेक्षा अधिक शेतकऱ्यांनी या पिकाची लागवड केल्याचे सांगण्यात आले . वोकेंडा ॲफल फॅलाने बीपी , शुगर, कॅन्सर, पोटीबिंद, त्वचारोग , कॅसगळ्यी आजार निवारून केले जातात .त्यामुळे फॅलाची मागणी वाढली असून महाराष्ट्रासह देशात वोकेंडाची विक्री होत आहे . वोकेंडा या फॅलाला

प्रतिकिळो बाराशे रुपये भाव असल्याने दोन ते तीन फॅलांचे बाराशे रुपये प्रतिकिळो चे इतर पिक नसल्याने शेतकी याकडे आकर्षित होत आहेत . पारंपरिक पिके काहूसू, तूर या पिकांना

बाजूला करत तरुण शेतकी वोकेंडा पिकाकडे बळत आहेत . वोकेंडा पिकाच्या व्यापारी प्रयोगानंतर कृषीमंत्री धनंजय मुंड यांनी परमेश्वर थोरात यांना बोलावून त्यांचे कौतूक केले तसेच मी देखील एक एकारात या पिकाची लागवड करणार असल्याचे सांगितले .

काल दिनांक १६ जुलै रोजी अशोक आढाव अधिकारी वैजापू, डॉकर संघ पाठील प्रमुख शाकऱ्या मोसंबी वैजापू, अर्जुन चव्हाण कृषी पर्यावरक बीड, दिनीप पाखरे कृषी अधिकारी वैजापू, यांनी भेट दिली व कौतूक केले . अंवोकेंडाचे रोपे घेऊन ते लावगड करणार आहेत असेही सांगितले

संयुक्त महाराष्ट्राच्या चळवळीत क्रांतीकारी शाहिरीतून योगदान देणारे सहित्यसप्राट अणणाभाऊ साठे हे मानवतावादी लेखक होते. कष्टकरी, दिनदुव्यांच्या उथानासाठी त्यांनी आयुष्यभर लडा दिला. अणणाभाऊ मानवतावादाचे खरे शिलेदार होते. त्यांच्या स्मृतिदिना निमित्त विनप्र अभिवादन! संचार उमाप वीर उमाप

धारूर ग्रामीण रुग्णालयाचे स्त्र्याची दुरावस्था तात्काळ दुरुस्तीची मागणी नसता आंदोलनाचा इशारा

किंद्रेधारूर प्रतिनिधी

धारूर ये थील ग्रामीण रुग्णालय कडे जाणा-या रस्त्याची प्रचंद दुरावस्था झाली असून या रस्त्याची गाडी चालवणे सोडा पायी जाणे येणे मुश्किल झाल्याने रुग्णाना व रुग्णांचा नातेवाईकाना अनेक समस्याना तोड घावे लागत आहे त्यामुळे ताल्काळ हा पुर्ण रस्ता सिंमेट रस्ता करावा अशी मागणी या भागातील युवक सामाजीक कार्यकर्ते कैलास बोरावाकर व नागरीकांनी केली आहे .

धारूर ग्रामीण रुग्णालय हे धारूर ग्रामीण मध्ये असून ग्रामीण रुग्णालय कडे जाणारी येणारी नागरीकांना संख्या योटी आहे रुग्ण वाहीची संख्या रुग्णालयाची वर्ष्याने नेतृत्वात आण करावी लागत आहे त्यामुळे नेतृत्वात आहेत तिकेत नाही यांनी केली आहे

श्री हनूमान मंदीर ते प्रामीण रुग्णालय या रस्त्याची प्रचंद दुरुस्तीची मागणी असून या रस्त्याची

वर सर्वज खड्येचे साप्राज्य झाले असून पावसाळ्यात साचाणारे पाण्या मुळे दुचाकी चालचाकी वाहण चालवणे मुश्किल होते. पायी चालताना पादचारी रुग्णालय व सोबतचे नातेवाईकाला चालणे मुश्किल होते खड्या चुकवताना पाणी कैधी अंगा वर येऊन उडल हे संगणे मुश्किल रुग्णाना अनेक समस्याना तोंड घावे लागते वारंवार मागणी करून ही या सर्वा दुरुस्ती कडे प्रशासनाचे उरुलक्ष होत आहे रुग्णाची व नातेवाईकाची गैसेसोय टाळण्या साठी व गंभीर रुग्णाचे प्राण वाचवण्या साठी ताल्काळ या रस्त्याची दुरुस्ती करावी व पुर्ण स्त्र्याची सिंमेट रस्ता करावा आशी मागणी या भागातील सामाजिक कार्यकर्ते कैलास बोरावाकर यांनी केली आहे

महायुती सरकारके इन्ही रुग्णांनी सुख्यांत्रिमी माझी लाडकी बहीण योजनेतर्गत नातेवाईकाला फार्म भरून घेण्यासाठी अंगणवाडी सेविका परविन बाजी, अर्जुन चव्हाण कृषी पर्यावरक बीड, दिनीप पाखरे कृषी अधिकारी वैजापू, यांनी भेट दिली व कौतूक केले . अंवोकेंडाचे रोपे घेऊन ते लावगड करणार आहेत असेही सांगितले महायुती सरकारके इन्ही रुग्णांनी सुख्यांत्रिमी माझी लाडकी बहीण योजनेतर्गत लाभाधीचे अर्ज भरून घेऊन नोटे करण्यात आली आहे यांनी केली आहे

महायुती सरकारके इन्ही रुग्णांनी सुख्यांत्रिमी माझी लाडकी बहीण योजनेतर्गत लाभाधीचे अर्ज भरून घेऊन यांनी केली आहे

यांनी केली

